

گزارش سی و چهارمین دوره طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان - تیر ماه ۱۴۰۱

معاونت پشتیبانی و برنامه ریزی اتاق تعاون ایران

عدد شامخ تیر ماه ۱۴۰۱ : ۴۶.۷

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص PMI (Purchasing Manager's Index) که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آبی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر می‌شود. در همین راستا محاسبه شاخص ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

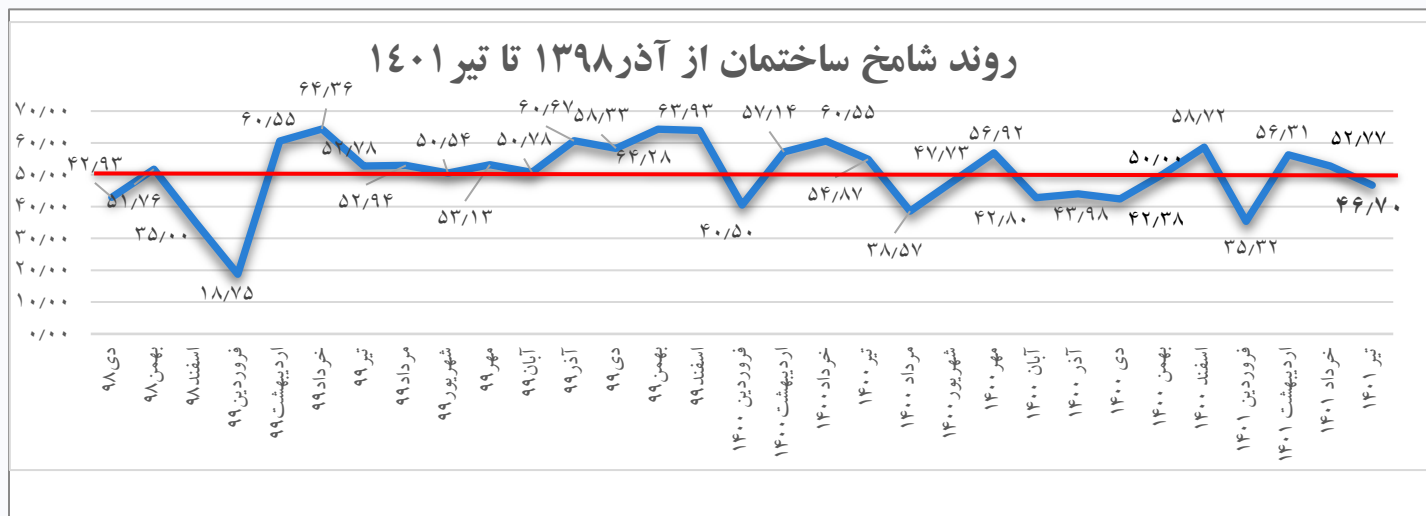
چکیده:

در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در تیر ماه بدست آمده است.

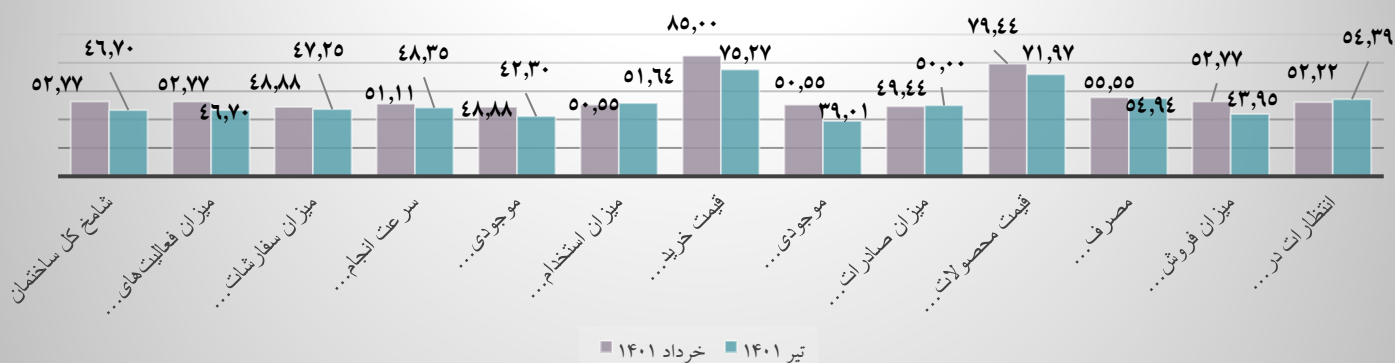
- عدد شامخ کل (۴۶.۷)، نسبت به ماه قبل (۵۲.۷۷) کاهش قابل توجه داشته که نشان دهنده کاهش فعالیت در حوزه صنعت ساختمان در تیر ماه نسبت به خرداد ماه می باشد.
- مولفه های "موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام"، "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز"، "میزان فروش کالاها و خدمات"، "قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده" و "موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده" نسبت به ماه قبل کاهش قابل توجهی داشتند.
- شاخص "انتظارات تولید در ماه آینده" با رقم (۵۴.۳۹) نسبت به ماه قبل (۵۲.۲۲) افزایش نسبی داشته است، بنابر این در مرداد ماه وضعیت فعالیت های ساختمانی در نظر فعالان این صنعت نسبتا بهتر از تیر ماه، پیش بینی می شود.

جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در خرداد ماه و تیر ماه ۱۴۰۱

شاخص		خرداد ۱۴۰۱	تیر ۱۴۰۱
شامخ کل ساختمان		۵۲.۷۷	۴۶.۷
میزان فعالیت های انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)		۵۲.۷۷	۴۶.۷
میزان سفارشات جدید مشتریان		۴۸.۸۸	۴۷.۲۵
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار		۵۱.۱۱	۴۸.۳۵
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده		۴۸.۸۸	۴۲.۳
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی		۵۰.۵۵	۵۱.۶۴
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز		۸۵	۷۵.۲۷
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام		۵۰.۵۵	۳۹.۰۱
میزان صادرات کالا یا خدمات		۴۹.۴۴	۵۰
قیمت محصولات تولید شده (خدمات ارائه شده)		۷۹.۴۴	۷۱.۹۷
مصرف حامل های انرژی		۵۵.۵۵	۵۴.۹۴
میزان فروش کالاها و خدمات		۵۲.۷۷	۴۳.۹۵
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده		۵۲.۲۲	۵۴.۳۹

مقایسه شاخص های شامخ در دو ماه اخیر

جدول ۳: عدد شامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان) کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	ژوئن	ژوئیه
استرالیا	۵۲٫۶	۵۰٫۶
اتحادیه اروپا	۵۲	۴۹٫۴
فرانسه	۵۲٫۵	۵۰٫۶
آلمان	۵۱٫۳	۴۸
ژاپن	۵۳	۵۰٫۶
انگلستان	۵۳٫۷	۵۲٫۸
آمریکا	۵۲٫۳	۴۷٫۵

جدول ۲: عدد شامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	می	ژوئن
استرالیا	۵۰٫۴	۴۶٫۲
اتحادیه اروپا	۴۹٫۲	۴۷
فرانسه	۵۰٫۹	۴۶٫۴
آلمان	۴۵٫۴	۴۵٫۹
ایتالیا	۵۴٫۳	۵۰٫۴
انگلستان	۵۶٫۴	۵۲٫۶

tradingeconomics.com * در زمان تهیه ی این گزارش، نتیجه شامخ

ساختمان در کشور های ذکر شده در ماه ژوئیه اعلام نشده است.

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در تیر ماه ۱۴۰۱؛

با استناد به مجموع اظهارات فعالان ساختمانی ۹۱ شرکت بزرگ در گروه های ساخت بنا ، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان نتایج زیر به ثبت رسید:

- ✓ شاخص کل در تیر ماه به عدد (۴۶.۷) رسید. بنابراین با توجه به کاهش شدت فعالیت ها در تیر ماه ۱۴۰۱ این صنعت در رکود قرار گرفت. (عدد شاخص کل زیر ۵۰ می باشد)
- ✓ مولفه های "موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام" ، "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز" ، "میزان فروش کالاها و خدمات" ، "قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده" و "موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده" نسبت به ماه قبل کاهش قابل توجهی داشتند.
- ✓ عدد شاخص "انتظار بهبود فعالیت های کسب و کار" در تیر ماه نسبت به خرداد ماه با افزایش نسبی، افزایش میزان فعالیتها در این صنعت را برای ماه آتی پیش بینی می نماید.
- کاهش قابل توجه شاخص در مولفه های "میزان فروش کالاها و خدمات" ، "قیمت محصولات تولید شده (خدمات ارائه شده)" ، "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز" نشان از شروع دوران "رکود بدون تورم" در این صنعت را دارد. همچنین کاهش قابل توجه شاخص در مولفه های "موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده" ، "موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام" با توجه به کاهش نسبی مولفه ی "میزان سفارشات جدید مشتریان" رکود بیشتر در ماه آینده را نشان می دهد. البته با توجه به وضعیت شاخص در سالهای گذشته مشاهده می شود که شاخص کل در تیر و مرداد کاهشی بوده و این صنعت در رکود قرار داشته است.

کاربران، ذینفعان و محققین محترم می توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می توانید نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.